

Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krakauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1857.

Erste Abtheilung.

XXIII. Stück.

Ausgegeben und versendet am 25. Juni 1857.

DZIENNIK RZĄDU KRAJOWEGO

d l a

Okręgu Administracyjnego Krakowskiego.

Rok 1857.

Oddział pierwszy.

Zeszyt XXIII.

Wydany i rozesłany dnia 25. Czerwca 1857.

Münzvertrag vom 24. Jänner 1857,

(Reichs-Gesetz-Blatt, XXIII. Stück, Nr. 101, ausgegeben am 6. Juni 1857),

(Von Seiner k. k. Apostolischen Majestät ratificirt am 30. April 1857; in den Ratificationen ausgewechselt zu Wien am 3. und am 25. Mai 1857.)

Nachdem das Kaiserthum Oesterreich und das Fürstenthum Liechtenstein einerseits und die durch die allgemeine Münzconvention vom 30. Juli 1838 unter sich verbundenen deutschen Zollvereinsstaaten anderseits übereingekommen sind, zum Zwecke der Herbeiführung einer gemeinsamen Verständigung über das Münzwesen die im Artikel 19 des Handels- und Zollvertrages vom 19. Februar 1853 vorbehaltenen besonderen Verhandlungen hierüber zu eröffnen, so haben zu solchem Ende zu Bevollmächtigten ernannt:

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich:

Allerhöchstführen Ministerialrath im Finanzministerium Johann Anton Brentano, Ritter des österreichisch kaiserlichen Leopoldordens;

Seine Majestät der König von Preußen:

Allerhöchstführen geheimen Oberfinanzrath Carl Theodor Seydel, Ritter des rothen Adlersordens IV. Classe;

Seine Majestät der König von Bayern:

Allerhöchstführen Obermünzmeister Franz Xaver v. Haindl, Ritter der königlich bayerischen Verdienstorden der bayerischen Krone und vom heiligen Michael u. s. w.;

Seine Majestät der König von Sachsen:

Allerhöchstführen Director der Oberrechnungskammer und Finanzministerial-Director, geheimen Rath Adolph Freiherrn v. Weissenbach, Comthur II. Classe des königlich sächsischen Verdienstordens u. s. w.;

Seine Majestät der König von Hannover:

Allerhöchstführen Finanzrath, Münzmeister Wilhelm Brüel, Mitglied der vierten Classe des königlichen Guelphenordens;

Seine Majestät der König von Württemberg:

Allerhöchstführen Regierungsrath im Ministerium des Innern, Adolph Müller;

Seine königliche Hoheit der Großherzog von Baden:

Allerhöchstführen geheimen Referendär Dr. Bollrath Vogelmann, Commandeur des großherzoglichen Ordens vom Zähringer Löwen u. s. w.;

Seine königliche Hoheit der Kurfürst von Hessen:

Allerhöchstführen Oberberggrath Johann Rudolph Siegmund Fulda

Seine königliche Hoheit der Großherzog von Hessen:

Allerhöchstführen Oberbaurath Hector Köppler, Ritter des Ordens Philipps des Großmüthigen u. s. w.;

101.

Traktat menniczny z dnia 24. Stycznia 1857 r.,

(Dziennik Praw Państwa, Część XXIII, Nr. 101, wydana dnia 6. Czerwca 1857),

(Ze strony Jego C. K. Apostolskiej Mości ratyfikowany na dniu 30. Kwietnia 1857; w ratyfikacjach zamieniony w Wiedniu dnia 3. i 25. Maja 1857 r.)

Ponieważ Cesarstwo Austryackie i Księstwo Lichtenstein z jednej, a Państwa Związku celnego, konwencyją menniczną powszechną z dnia 30. Lipca 1838 między sobą połączone, z drugiej strony zgodziły się dla pozyskania spólnego porozumienia się w rzeczach mennictwa wytoczyć osobne w téj mierze rozprawy, zastrzeżone w artykule 19 traktatu handlowego i celnego z dnia 19. Lutego 1853 r., przeto mianowali tym końcem pełnomocnikami:

Jego Mość Cesarz Austryjski:

Swego Ministeryalnego Radcę w Ministerstwie Skarbu Jana Antoniego *Brenzano*, Kawalera Austryacko-Cesarskiego Orderu Leopolda;

Jego Mość Król Pruski:

Swego Tajnego Nadradcę Finansowego Karola Teodora *Seydel*, Kawalera Orderu Orła Czerwonego Klasy IV;

Jego Mość Król Bawaryi:

Swego Nadminemajstra Franciszka Ksawerego de *Haindl*, Kawalera Królewsko-Bawarskich Orderów zasługi Korony Bawarskiej i Michała Świętego i t. d.;

Jego Mość Król Saksonii:

Swego Dyrektora Kamery Wyższej Rachunkowej oraz Dyrektora Finansowo-Ministeryalnego, Tajnego Radcę Adolfa barona *Weissenbach*, Komandora Klasy II. Królewsko-Saskiego Orderu zasługi i t. d.;

Jego Mość Król Hanoweru:

Swego Radcę Finansowego, Minemajstra Wilhelma *Brüel*, Członka czwartej Klasy Królewskiego Orderu Gwelfów;

Jego Mość Król Wirtembergii:

Swego Radcę rządowego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Adolfa *Müller*;

Jego Królewska Wysokość Wielki Książę Badenii:

Swego Tajnego Referendarza Dra. Vollrath *Vogelmann*, Komandora Wielko-Książęcego Orderu Lwa Zähringskiego i t. d.;

Jego Królewska Wysokość Książę Elektor Hassyi:

Swego Nadradcę górniczego Jana Rudolfa Zygmunta *Fulda*;

Jego Królewska Wysokość Wielki Książę Hassyi:

Swego Nadradcę budowniczego Hektora *Rössler*, Kawalera Orderu Filipa Wspaniałomyślnego i t. d.;

Seine königliche Hoheit der Großherzog von Sachsen:

Allerhöchsthren Staatsrath Gottfried Theodor Stichling, Comthur II. Classe des großherzoglich-sächsischen Hausordens vom weißen Falken u. s. w.;

Seine königliche Hoheit der Großherzog von Oldenburg:

den königlich hannover'schen Finanzrath u. s. w. Wilhelm Brüel;

Seine Hoheit der Herzog von Sachsen-Meiningen:

den königlich bayerischen Obermünzmeister Franz Xaver v. Haindl;

Seine Hoheit der Herzog von Sachsen-Coburg und Gotha:

den königlich sächsischen geheimen Rath u. s. w. Adolph Freiherrn von Weißenbach;

Seine Hoheit der Herzog von Sachsen-Altenburg:

den großherzoglich sächsischen Staatsrath Gottfried Theodor Stichling;

Seine Hoheit der Herzog von Braunschweig:

den königlich preussischen geheimen Oberfinanzrath Carl Theodor Seydel;

Seine Hoheit der Herzog von Nassau:

den königlich bayerischen Obermünzmeister Franz Xaver v. Haindl;

Seine Hoheit der Herzog von Anhalt-Deßau-Köthen,

Ihre Hoheiten der Herzog und die Herzogin-Mitregentin von Anhalt-Bernburg und

Seine Durchlaucht der Fürst von Schwarzburg-Sondershausen:

den königlich preussischen geheimen Oberfinanzrath Carl Theodor Seydel;

Seine Durchlaucht der Fürst von Schwarzburg-Rudolstadt:

den königlich bayerischen Obermünzmeister Franz Xaver v. Haindl;

Seine Durchlaucht der souveräne Fürst von Liechtenstein:

den kaiserlich österreichischen Ministerialrath im Ministerium des Innern, J. U. Dr. Cajetan Edlen v. Mayer, Ritter der österreichisch-kaiserlichen Leopolds- und Franz-Josephs-Orden u. s. w.

Seine Durchlaucht der Fürst von Waldeck und Pyrmont:

den königlich preussischen geheimen Oberfinanzrath Carl Theodor Seydel;

Seine Durchlaucht der Fürst von Neupf älterer Linie:

den großherzoglich sächsischen Staatsrath Gottfried Theodor Stichling;

Seine Durchlaucht der Fürst Neupf jüngere Linie:

den königlich sächsischen geheimen Rath u. s. w. Adolph Freiherrn von Weißenbach;

Seine Durchlaucht der Fürst von Schaumburg-Lippe:

den königlich hannover'schen Finanzrath u. s. w. Wilhelm Brüel;

Seine Durchlaucht der Fürst zur Lippe:

den königlich preussischen geheimen Oberfinanzrath Carl Theodor Seydel;

Seine Durchlaucht der souveräne Landgraf von Hessen:

den großherzoglich hessischen Oberbaurath Hector Köppler;

Jego Królewska Wysokość Wielki Książę Saski:

Swego Radcę stanu Gofreda Teodora *Stichling*, Komandora Klasy II. Wielko-Książęco-Saskiego domowego Orderu białego Sokoła i t. d.;

Jego Królewska Wysokość Wielki Książę Oldenburga:

Królewsko-Hanowerskiego Radcę Finansowego i t. d. Wilhelma *Brüel*;

Jego Wysokość Książę Państwa Sasko Meiningen:

Królewsko-Bawarskiego Nadmincmajstra Franciszka Ksawerego de *Haindl*;

Jego Wysokość Książę Państwa Sasko Koburg i Gotha:

Królewsko-Saskiego Tajnego Radcę i t. d. Adolfa barona *Weissenbach*;

Jego Wysokość Książę Państwa Sasko-Altenburg:

Wielko-Książęco-Saskiego Radcę Stanu Gofreda Teodora *Stichling*;

Jego Wysokość Książę Brunświcki:

Królewsko-Pruskiego Tajnego Nadradcę Finansowego Karola Teodora *Seydel*;

Jego Wysokość Książę Nassawski:

Królewsko-Bawarskiego Nadmincmajstra Franciszka Ksawerego de *Haindl*;

Jego Wysokość Książę Państwa Anhalt-Dessau-Köthen,**Jego Wysokość Książę i Jój Wysokość Księżna Spółrzędczyni w Anhalt-Bernburg, tudzież****Jego Książęca Mość Schwarzburg-Sondershausen:**

Królewsko-Pruskiego Tajnego Nadradcę Finansowego Karola Teodora *Seydel*;

Jego Książęca Mość Schwarzburg-Rudolstadt:

Królewsko-Bawarskiego Nadmincmajstra Franciszka Ksawerego de *Haindl*;

Jego Książęca Mość udzielny Książę Lichtenstein:

Cesarsko-Austryackiego Ministeryalnego Radcę w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych Dra O. P. Kajetana Ślachetnego *Majer*, Kawalera Orderów Austryacko-Cesarskiego Leopolda i Franciszka Józefa i t. d.

Jego Książęca Mość na Waldeku i Pyrmont:

Królewsko-Pruskiego Tajnego Nadradcę Finansowego Karola Teodora *Seydel*;

Jego Książęca Mość Reuss linii starszój:

Wielko-Książęco-Saskiego Radcę Stanu Gofreda Teodora *Stichling*;

Jego Książęca Mość Reuss linii młodziej:

Królewsko-Saskiego Tajnego Radcę i t. d. Adolfa barona *Weissenbach*;

Jego Książęca Mość Schaumburg-Lippe:

Królewsko-Hanowerskiego Radcę Finansowego i t. d. Wilhelma *Brüel*;

Jego Książęca Mość Państwa Lippe:

Królewsko-Pruskiego Tajnego Nadradcę Finansowego Karola Teodora *Seydel*;

Jaśnie Oświecony udzielny landgrabia Haski:

Wielko-Książęco-Haskiego Nadradcę budowniczego Hektora *Rössler*;

Der Senat der freien Stadt Frankfurt:

den Senator Franz Alfred Jacob Bernus u. f. w.;
von welchen Bevollmächtigten nachstehender Münzvertrag verhandelt und geschlossen worden ist:

Artikel 1.

Das Pfund, in der Schwere von 500 Grammen, wie solches bereits bei der Erhebung der Zölle zur Anwendung kommt, soll in den vertragenden Staaten der Ausmünzung zur Grundlage dienen und auf deren Münzstätten als ausschließliches Münzgewicht eingeführt werden, auch zu diesem Zwecke eine selbständige Eintheilung in Tausendtheile mit weiterer decimaler Abstufung erhalten.

Artikel 2.

Mit Festhaltung der reinen Silberwährung und auf der Grundlage des neuen Pfundes soll die Münzverfassung der vertragenden Staaten in der Art geordnet werden, daß je nachdem in denselben die Thaler- und Groschen- oder die Guldenrechnung mit Hunderttheilen oder die Gulden- und Kreuzerrechnung den Verhältnissen entsprechend ist oder eingeführt wird,

entweder der Dreißig-Thaler-Fuß (an Stelle des bisherigen 14 Thlr.-Fusses) zu 30 Thalern aus dem Pfunde feinen Silbers,

oder der Fünfundvierzig-Gulden-Fuß zu 45 Gulden aus dem Pfunde feinen Silbers,

oder der Zweifundfünfzig-und-einhalb-Gulden-Fuß (an Stelle des bisherigen 24 1/2 fl.-Fusses) zu 52 1/2 Gulden aus dem Pfunde feinen Silbers,
als Landesmünzfuß zu gelten hat.

Artikel 3.

Insbefondere soll

- a) im Königreiche Preußen mit Ausschluß der Hohenzollern'schen Lande, in den Königreichen Sachsen und Hannover, im Kurfürstenthume Hessen, im Großherzogthume Sachsen, in den Herzogthümern Sachsen-Altenburg, Sachsen-Gotha, Braunschweig, Oldenburg mit Birkenfeld, Anhalt-Deßau-Röthen und Anhalt-Bernburg, in dem Fürstenthume Schwarzburg-Sondershausen und der Unterherrschaft des Fürstenthums Schwarzburg-Rudolstadt, in den Fürstenthümern Waldeck und Pyrmont, Neuß ältere Linie und Neuß jüngere Linie, Schaumburg-Lippe und Lippe:

der Dreißig-Thaler-Fuß;

- b) im Kaiserthume Oesterreich sowie im Fürstenthume Liechtenstein:

der Fünfundvierzig-Gulden-Fuß;

- c) in den Königreichen Bayern und Württemberg, in den Großherzogthümern Baden und Hessen, im Herzogthume Sachsen-Meiningen, im Fürstenthume Sachsen-Coburg, in den Hohenzollern'schen Landen Preußens, im Herzogthume Nassau, in der Ober-

Senat wolnego miasta Frankfurtu:

Senatora Franciszka Alfreda Jakóba *Bernus* i t. d.;
przez którychto pełnomocników następujący traktat menniczy, pod rozprawę wzięty, został zawarty:

Artykuł 1.

Funt o 500 gramach wagi, jaki już przy pobieraniu ceł zastosowanie znajduje, służyć będzie w Państwach kontraktujących przy wybijaniu pieniędzy za zasadę i zaprowadzonym być ma w mennicach Ich jako wyłączna waga menniczna, i otrzyma tym końcem oraz samoistny podział na części tysiączne z dalszemi stopniami dziesiętnymi.

Artykuł 2.

Z utrzymaniem czystej waluty srebra oraz na podstawie nowego funta uregulowanem być ma urządzenie mennicze w Państwach kontraktujących, w ten sposób, ażeby w miarę tego, jak w nich odpowiednio stosunkowo zaprowadzonym jest lub będzie rachunek wedle talarów i groszy albo rachunek wedle złotych reńskich z podziałem stuczastkowym albo też rachunek wedle złotych reńskich i krajcarów,

za stopę menniczą krajową uważaną była:

albo stopa trzydziesto-talarowa (w miejsce dotychczasowej stopy 14-talarowej) o 30 talarach z funta czystego srebra,

albo stopa czterdziesto-pięcio-reńska o 45 reńskich z funta czystego srebra,

albo stopa pięćdziesiąt dwu i pół reńska (w miejsce dotychczasowej stopy 24 $\frac{1}{2}$ reńskiej z funta czystego srebra.

Artykuł 3.

Mianowicie za stopę menniczą krajową i podstawę prawnej waluty krajowej stanowiąc, uważaną i względnie zaprowadzoną być winna

a) w Królestwie Pruskiem z wyłączeniem Krajów Hohenzollern, w Królestwach Saskiem i Hanowerskiem, w Elektorstwie Haskiem, w Wielkiem Księstwie Saskiem, w Księstwach Sasko-Altenburgskiem, Saskiem-Gotha, Brunświckiem, Oldenburgskiem z Birkenfeldem, Anhalcko-Dessawsko-Köthen i Anhalcko-Bernburgskiem, w Księstwie Szwarzburg - Sondershausen, i w niższem Państwie Księstwa Szwarzburg - Rudolstadt, w Księstwach Waldek i Pyrmont, Reuss linii starszej i Reuss linii młodszej, Schaumburg-Lippe i Lippe:

stopa trzydziesto-talarowa;

b) w Cesarstwie Austriackiem tudzież w Księstwie Lichtenstein:

stopa czterdziesto-pięcio-reńska;

c) w Królestwach Bawaryi i Wirtembergu, w Wielkich Księstwach Badeńskiem i Haskiem, w Księstwie Sasko-Meiningen, w Księstwie Sasko-Koburgskiem, w Hohenzollerskich ziemiach pruskich, w Księstwie Nassawskiem, w wyższem

herrschaft des Fürstenthums Schwarzburg-Rudolstadt, in der Landgrafschaft Hessen-Homburg und in der freien Stadt Frankfurt:

der Zweifundfünfzig-und-einhalb-Gulden-Fuß

als Landesmünzfuß und Grundlage der gesetzlichen Landeswährung daselbst angesehen und bezüglich eingeführt werden.

Demgemäß sollen unter Münzen:

der „**Thaler-Währung**“: die des **30 Thlr.-Fußes** bez. des **14 Thlr.-Fußes**,

„**österreichischer Währung**“: die des **45 fl.-Fußes**,

„**süddeutscher Währung**“: die des **52½ fl.-Fußes** bez. des **24½ fl.-Fußes**

verstanden werden.

Artikel 4.

Die Münzstücke des 30 Thlr.- und 52½ fl.-Fußes sollen völlig gleiche Geltung mit den im bisherigen bez. 14 Thlr.- und 24½ fl.-Fuße ausgeprägten gleichnamigen Münzen haben, dergestalt daß bei allen Zahlungen und Verbindlichkeiten, soferne nicht die am Schlusse des Artikel 8 vorgesehene besondere Verabredung getroffen ist, ein Unterschied zwischen den alten Münzen des 14 Thlr.- und 24½ fl.-Fußes und den neuen Münzen des 30 Thlr.- und 52½ fl.-Fußes nicht gemacht werden darf.

Artikel 5.

Ein jeder der vertragenden Staaten wird seine Ausmünzungen auf solche Stücke beschränken, welche der dem vereinbarten Münzfuße (Artikel 2 und 3) entsprechenden Rechnungsweise gemäß sind.

Ausnahmsweise bleibt es Oesterreich vorbehalten, noch ferner sogenannte „**Levantiner-Thaler**“ mit dem Willnisse der Kaiserin Maria Theresia und mit der Jahrzahl 1780 im damaligen Schrot und Korn als Handelsmünze auszuprägen.

Als zulässige kleinste in dem Landesmünzfuße auszuprägende Theilstücke der Hauptmünzen werden anerkannt:

das $\frac{1}{6}$ Thlr.-Stück im 30 Thlr.-Fuße,

das $\frac{1}{4}$ fl.-Stück im 45 fl.-Fuße,

das $\frac{1}{4}$ fl.-Stück im 52½ fl.-Fuße.

Die vertragenden Regierungen verpflichten sich, die Ausmünzung in Theilstücken auf das nothwendige Bedürfnis zu beschränken.

Artikel 6.

Sämmtliche vertragende Regierungen verpflichten sich, bei der Ausmünzung von grober Silbermünze, folglich von Hauptmünzen sowohl als deren Theilstücken — Courantmünzen — ihren Landesmünzfuß (Artikel 3) genau innehalten und die möglichste Sorgfalt darauf verwenden zu lassen, daß auch die einzelnen Stücke durchaus vollhaltig und vollwichtig ausgemünzt werden. Sie vereinigen sich insbesondere gegenseitig zu dem

Państwie Księstwa Szwarzburg-Rudolstadt, w Landgrabstwie Hasko-Homburg-
 skiém i w Wolném Mieście Frankfurcie:

stopa pięćdziesiątdwu i pół-reńskowa.

Przeto rozumiane być winny pod monetami:

**„waluty talarowój“: monety, bite wedle stopy 30 talarowój wzglę-
 dnie stopy 14 talarowój.**

„waluty austriackiej“: monety, bite wedle stopy 45 reńskowój.

**„waluty południowo-niemieckiej“: monety, bite wedle stopy 52½
 reńskowój względnie stopy 24½ reńskowój.**

Artykuł 4.

Monety stopy 30 talarowój i 52½ reńskowój mają zupełnie równej być war-
 tości z monetami jednego a tego samego nazwiska, bitymi wedle dotychczasowój
 stopy względnie 14 talarowój i 24½ reńskowój tak dalece, iż przy wszelkich wy-
 platach i zobowiązaniach nie wolno będzie czynić różnicy między monetami sta-
 remi stopy 14 talarowój i 24½ reńskowój a nowemi stopy 30 talarowój i 52½
 reńskowój o ile nie zaszła szczególna umowa w końcu artykułu 8 zastrzeżona.

Artykuł 5.

Każde z Państw kontraktujących ograniczy wybijanie monet na takie sztuki,
 jakie odpowiadają rachubie, zastosowanój do umówionój stopy menniczej (arty-
 kuł 2 i 3).

Wyjątkowo zastrzeżoném sobie ma Austria, bić i nadal tak zwane „lewanc-
 kie talary“ z popiersiem Cesarzowój Maryi Teresy i z liczbą roku 1780 w ów-
 czasowój wadze i próbie jako monetę handlową.

Za dopuszczalne najmniejsze wedle stopy menniczej krajowój wybijanemi być
 mogące sztuki cząstkowe głównych monet uznają się:

sześdzielnik talarowy ($\frac{1}{6}$ talr.) wedle stopy 30 talarowój,

ćwierćzłotówka ($\frac{1}{4}$ złtr.) wedle stopy 45 reńskowój,

ćwierćzłotówka ($\frac{1}{4}$ złtr.) wedle stopy 52½ reńskowój.

Rządy kontraktujące obowiązują się ograniczyć wybijanie w sztukach cząst-
 kowych na niezbędną potrzebę.

Artykuł 6.

Wszystkie Rządy kontraktujące obowiązują się przy wybijaniu grubój mone-
 ty srebrnej, przeto tak monet głównych jak sztuk ich cząstkowych— monet obie-
 gowych czyli kurantu— kazać ściśle zachować stopę menniczą krajową (Artykuł 3)
 i przykładać jak największego starania, ażeby nawet i pojedyncze sztuki jedna
 w drugą wybijane były wedle pełnej tak wartości wewnętrznej jak wagi. Mia-

Grundsatz, daß unter dem Vorwande eines sogenannten Remediums an dem Gehalte oder dem Gewichte der Münzen nichts gekürzt, vielmehr eine Abweichung von dem den letzteren zukommenden Gehalte oder Gewichte nur in soweit nachgesehen werden dürfe, als eine absolute Genauigkeit nicht eingehalten werden kann.

Artikel 7.

Der Feingehalt wird in Tausendtheilen ausgedrückt.

Bei der Bestimmung des Feingehaltes der Silbermünzen soll überall die Probe auf nassem Wege angewendet werden.

Artikel 8.

Zur Vermittlung und Erleichterung des gegenseitigen Verkehrs unter den vertragenden Staaten sollen zwei, den im Artikel 2 gedachten Münzfüßen entsprechende Hauptsilbermünzen unter der Benennung **Vereinsthaler** ausgeprägt werden, nämlich:

1. das Ein-Vereinsthaler-Stück zu $\frac{1}{30}$ des Pfundes feinen Silbers mit dem Werthe von bez. 1 Thlr. in Thaler-Währung, $1\frac{1}{2}$ fl. österreichischer Währung und $1\frac{3}{4}$ fl. süddeutscher Währung;

2. das Zwei-Vereinsthaler-Stück zu $\frac{1}{15}$ des Pfundes feinen Silbers mit dem Werthe von bez. 2 Thlr. in Thaler-Währung, 3 fl. österreichischer Währung und $3\frac{1}{2}$ fl. süddeutscher Währung.

Diesen Vereinsmünzen wird zu dem angegebenen Werthe im ganzen Umfange der vertragenden Staaten, bei allen Staats-, Gemeinde-, Stiftungs- und anderen öffentlichen Kassen, sowie im Privatverkehre, namentlich auch bei Wechselzahlungen, unbeschränkte Gültigkeit, gleich den eigenen Landesmünzen, beigelegt. Außerdem soll auch in dem Falle Niemand deren Annahme zu dem vollen Werthe in Zahlung verweigern können, wenn die Zusage der Zahlungsleistung auf eine bestimmte Münzsorte der eigenen Landeswährung lautet. Nicht minder soll es in den vertragenden Staaten Jedermann gestattet sein, Vereinsmünzen ausdrücklich und mit der Wirkung in Zahlung zu versprechen oder sich zu bedingen, daß in diesem Falle letztere lediglich in Vereinsmünzen zu leisten ist.

Artikel 9.

Die von den durch die allgemeine Münzconvention vom 30. Juli 1838 verbundenen Staaten bisher in der Eigenschaft einer Vereinsmünze ausgeprägten Zweithaler- (bez. $3\frac{1}{2}$ fl.-) Stücke werden den Vereinsmünzstücken (Artikel 8) in jeder Beziehung gleichgestellt.

Den der allgemeinen Münzconvention vom 30. Juli 1838 gemäß, sowie den vor dem Jahre 1839 im bisherigen 14 Thlr.-Fuße ausgeprägten Thalerstücken wird in allen vertragenden Staaten die unbeschränkte Gültigkeit gleich den eigenen Landesmünzen zugestanden.

nowicie zgadzają się wzajemnie na tę zasadę, iż pod wybiegiem tak zwanego remedyjum nie będzie wolno ukrócać monet ani w czystości ani w wadze, a raczej, iż odstępianie od przypadającej na nie treści lub wagi o tyle tylko przepuszczoném być może, o ile nie da się zachować dokładność absolutna.

Artykuł 7.

Czystość wyrażona będzie w cząstkach tysięcznych.

Przy oznaczeniu stopnia czystości monet srebrnych, próba wszędzie na drodze roztworu ma być przedsiębraną.

Artykuł 8.

By wzajemny obrot między Państwami kontraktującymi był uskuteczniiony i ułatwiony wybijane być winny dwa gatunki głównych monet srebrnych pod nazwą **talarów związkowych**, odpowiadające stopom mennicznym w Artykule 2 wspomnianym, a to:

1. talarówka związkowa o $\frac{1}{30}$ funta czystego srebra wartości względem 1 talara waluty talarowej, $1\frac{1}{2}$ reńskiego waluty austriackiej i $1\frac{3}{4}$ reńskiej waluty południowo-niemieckiej;

2. dwutalarówka o $\frac{1}{15}$ funta czystego srebra wartości względem 2 tal. waluty talarowej, 3 złot. reńsk. waluty austriackiej i $3\frac{1}{2}$ złot. reńsk. waluty południowo-niemieckiej.

Rzeczony monety związkowe wartości wspomnianej nieograniczony bieg mieć będą nie inaczéj jak własne monety krajowe, w całej objętości Państw kontraktujących, będąc przyjmowane we wszystkich kasach rządowych, gminnych, fundacyjnych i innych publicznych, równie jak w obrocie prywatnym, mianowicie także w wypłatach wekslowych. Nadto nawet i w tym wypłaty przypadku nikt nie może odmawiać przyjęcia onychże w pełnej wartości, gdyby przyrzeczono zapłatę w pewnym gatunku monet własnej waluty krajowej. Nie mniej wolno każdemu w Państwach kontraktujących przyrzekać i wymawiać sobie wyraźnie wypłatę w monetach związkowych z tym skutkiem, iż w takim przypadku spłata niszczoną być ma li tylko w monetach związkowych.

Artykuł 9.

Dwutalarówki (wzgl. $3\frac{1}{2}$ ZłReńsk.) bite dotąd w własności monety związkowej przez Państwa, połączone powszechną konwencyją menniczną z dnia 30. Lipca 1838, pod każdym względem na równi postawione będą z monetami związkowymi (artykuł 8).

Talarom, bitym stósownie do powszechnéj konwencji menniczej z dnia 30. Lipca 1838, nie mniej talarom, bitym przed rokiem 1839 wedle dotychczasowej stopy 14talarowej, przyznaje się we wszystkich Państwach kontraktujących bieg nieograniczony zarówno z własnymi monetami krajowymi.

Artikel 10.

Das Mischungsverhältniß der Vereinsmünzen wird auf 900 Tausendtheile Silber und 100 Tausendtheile Kupfer festgesetzt. Es werden demnach $13\frac{1}{2}$ doppelte oder 27 einfache Vereinsthaler ein Pfund wiegen. Die Abweichung im Mehr oder Weniger darf, unter Festhaltung des im Artikel 6 anerkannten Grundsatzes, im Feingehalt nicht mehr als 3 Tausendtheile, im Gewicht aber bei dem einzelnen Ein-Vereinsthaler-Stück nicht mehr als 4 Tausendtheile seines Gewichtes und bei dem einzelnen Zwei-Vereinsthaler-Stück nicht mehr als 3 Tausendtheile seines Gewichtes betragen.

Der Durchmesser wird für das Ein-Vereinsthaler-Stück auf 33 Millimeter, für das Zwei-Vereinsthaler-Stück auf 41 Millimeter festgesetzt; beide werden im Ringe und mit einem glatten, mit vertiefter Schrift oder Verzierung versehenen Rande geprägt werden.

In den Avers derselben ist das Bildniß des Landesherrn und bei der freien Stadt Frankfurt das Symbol derselben aufzunehmen.

Der Revers muß in der Umschrift um das Landeswappen die Angabe des Theilverhältnisses zum Pfunde feinen Silbers und die ausdrückliche Bezeichnung als Ein-Vereinsthaler bez. als Zwei-Vereinsthaler, ingleichen die Jahrzahl enthalten. Durch letztere ist stets das Jahr der wirklichen Ausmünzung zu bezeichnen.

Artikel 11.

Die Höhe der in Zwei-Vereinsthaler-Stücken auszuführenden Ausmünzungen bleibt dem Ermessen jedes einzelnen Staates überlassen.

Dagegen sollen an Ein-Vereinsthaler-Stücken

1. in der Zeit von 1857 bis zum 31. December 1862 von jedem der vertragenden Staaten mindestens 24 Stücke auf je 100 Seelen seiner Bevölkerung;
2. in den folgenden Jahren vom 1. Januar 1863 an, innerhalb jedesmaliger vier Jahre, von jedem der vertragenden Staate mindestens 16 Stücke auf je 100 Seelen seiner Bevölkerung ausgeprägt werden.

Artikel 12.

Die vertragenden Regierungen werden die neu ausgegebenen Vereinsmünzen gegenseitig von Zeit zu Zeit in Bezug auf ihren Feingehalt und auf ihr Gewicht prüfen lassen, und von den Ausstellungen, die sich dabei etwa ergeben, einander Mittheilung machen.

Für den unerwarteten Fall, daß die Ausmünzung der einen oder der andern der betheiligten Regierungen im Feingehalte oder im Gewichte den vertragsmäßigen Bestimmungen nicht entsprechend befunden würde, übernimmt dieselbe die Verbindlichkeit, entweder sofort oder nach vorangegangener schiedsrichterlicher Entscheidung sämtliche von ihr geprägte Vereinsmünzen desjenigen Jahrganges, welchem die fehlerhafte Ausmünzung angehört, wieder einzuziehen.

Artykuł 10.

Stosunek aliażu monet związkowych ustanawia się na 900 cząstek tysięcznych srebra a 100 cząstek tysięcznych miedzi. Na funt przeto liczyć się będzie talarów związkowych 13½ dubeltowych lub 27 pojedynczych. Przestrzegając zasady, uznanej w artykule 6, odstępianie o mniej lub więcej nie może przechodzić w próbie 3 tysięcznych, w wadze zaś każdej pojedynczej talarówki związkowej 4 tysięcznych, każdej dwutalarówki związkowej 3 tysięcznych.

Srednica ustanawia się dla talara na 33 milimetrów, dla dwutalara na 41 milimetrów; tak jeden jak drugi bite będą w obwódce i z gładką obrączką, opatrzoną pismem wklęsłym lub ozdóbką taką.

Ich awers (główna strona) okazywać będzie popiersie Panującego, a co do wolnego miasta Frankfurtu symbol tegoż.

Rewers (strona odwrotna) zawierać musi w napisie około herbu krajowego wyszczególnienie stosunku cząstkowego do funta czystego srebra z wyraźnym oznaczeniem jako talar względ. dwutalar związkowy, tudzież liczbę roku. Tą liczbą zawsze oznaczony być ma rok rzeczywistego wybijania.

Artykuł 11.

Ilość wybijania dwutalarów związkowych, każdemu Rządowi do woli się pozostawia.

Przeciwnie zaś, co się tyczy pojedynczych talarów związkowych, wybijać będzie każde z Państw kontraktujących na każde 100 głów swój ludności

1. w czasie od r. 1857 aż do 31. Grudnia 1862 przynajmniej sztuk 24;

2. w latach następujących, począwszy od 1. Stycznia 1863, każdego czterolecia przynajmniej sztuk 16.

Artykuł 12.

Rządy kontraktujące wzajemnie dochodzić każą od czasu do czasu tak próby jak wagi nowo wydanych monet związkowych, i udzielać sobie będą wiadomości o wadach, jakieby się przytém okazały.

Na niespodziany przypadek, iżby wybijanie tego lub onego z Rządów interesowanych uznanem być miało w próbie lub w wadze za niezgodne z postanowieniami traktatowemi, bierze Rząd dotyczący na siebie obowiązek, ściągnąć nazad wszystkie swoje monety związkowe, tego roku wybijane, do którego się ich brak odnosi, albo wprost, albo za uprzedniem rozstrzygnięciem polubownem.

Artikel 13.

Sämmtliche vertragende Staaten verpflichten sich, ihre eigenen groben Silbermünzen niemals gegen den ihnen beigelegten Werth herabzusetzen, auch eine Aussercurssetzung derselben anders nicht eintreten zu lassen, als nachdem eine Einlösungsfrist von mindestens vier Wochen festgesetzt und wenigstens drei Monate vor ihrem Ablaufe öffentlich bekannt gemacht worden ist.

Nicht minder macht jeder Staat sich verbindlich, die gedachten Münzen, einschließlich der von ihm ausgeprägten Vereinsmünzen, wenn dieselben in Folge längerer Circulation und Abnutzung eine erhebliche Verminderung des ihnen ursprünglich zukommenden Metallwerthes erlitten haben, allmählig zum Einschmelzen einzuziehen und dergleichen abgenutzte Stücke auch dann, wenn das Gepräge undeutlich geworden, stets für voll zu demjenigen Werthe, zu welchem sie nach der von ihm getroffenen Bestimmung in Umlauf gesetzt sind, bei allen seinen Kassen anzunehmen.

Artikel 14.

Es bleibt vorbehalten, zu Zahlungen im kleinen Verkehre und zur Ausgleichung kleinere Münze nach einem leichtern Münzfuß als dem Landesmünzfuß (Artikel 2 und 3) in einem dem letzteren entsprechenden Nennwerth als Scheidemünze sowohl in Silber als in Kupfer auszuprägen.

Dieselbe hat auf dem Gepräge stets die ausdrückliche Bezeichnung als „Scheidemünze“ zu enthalten und darf sich beim Silber nicht über Stücke von der Hälfte des kleinsten Courant-Theilstückes, beim Kupfer hingegen nicht über bez. 6 und 5 Pfennig- (Pfennig-), sowie über bez. 4 Hunderttheil- und 2 Kreuzer-Stücke erheben; es ist auch auf der Kupfermünze der Nennwerth nicht nach dem Theilverhältnisse zu einer höheren Münzstufe, sondern nach der Ein- oder Mehrheit oder dem Theilbetrage der für die kleinsten Münzgrößen bestehenden Werthbenennungen als Pfennige (Pfennige), Kreuzer u. s. w. auszudrücken.

Es darf die Silber-Scheidemünze künftig in keinem der vertragenden Staaten nach einem leichtern Münzfüße als zu 34 $\frac{1}{2}$ Thlr. in Thaler-Währung, 51 $\frac{3}{4}$ fl. österreichischer Währung oder 60 $\frac{3}{8}$ fl. süddeutscher Währung geprägt werden.

Bei Ausprägung der Kupfer-Scheidemünze ist das Nennwerthverhältniß von 112 Thlr. in Thaler-Währung, 168 fl. österreichischer Währung und 196 fl. süddeutscher Währung für 1 Zollcentner Kupfer niemals zu überschreiten.

Sämmtliche vertragende Staaten verpflichten sich zugleich, nicht mehr Silber- und Kupfer-Scheidemünze in Umlauf zu setzen, als für das Bedürfniß des eigenen Landes zu Zahlungen im kleinen Verkehre und zur Ausgleichung erforderlich ist. Auch werden sie die gegenwärtig in Umlauf befindliche Scheidemünze, soweit dieselbe dieses Bedürfniß etwa bereits übersteigt, auf jenes Maß zurückführen.

Artykuł 13.

Wszystkie Państwa kontraktujące obowiązują się, iż nigdy nie zniżą swych własnych grubych monet srebrnych niżej nadanej im wartości, równie, iż nie wywołają ich z obiegu inaczéj, jak gdy uprzednio ustanowionym zostanie termin wymiany przynajmniej czétyrytygodniowy, który publicznie ogłoszony być winien przynajmniej trzy miesiące przed upływem.

Równie obowiązuje się każde Państwo ściągac stopniowo do stopienia rzezone monety łącznie z monetami związkowemi tamże wybijanemi, skoro takowe w skutek dłuższego obiegu i wytarcia znacznie zmniejszone zostały w wartości pierwotnej, tudzież we wszystkich kasach swoich przyjmować takowe wytarte monety wtenczas nawet, gdyby ich odcisku już rozeznac nie można było, a to każdego czasu w téj pełnej wartości, w której wedle postanowienia wydanego w obieg wprowadzone były.

Artykuł 14.

Zastrzeżoném zostaje, dla wypłat w pomniejszym obrocie i dla wyrównania, bić drobniejszą monetę wedle lżejszój stopy menniczój niż stopa mennicza krajowa (artykuł 2 i 3) w wartości nominalnej, téjże odpowiedniej, jako monetę zdawkową tak srebreną jak miedzianą.

Takowa w odcisku zawsze wyraźnie oznaczoną być winna jako „moneta zdawkowa“ i nie może przenosić w *srebrze* połowy najmniejszój sztuki częściowój kurantem, w *miedzi* zaś względ. 6 i 5 feników, tudzież względ. 4-stuwek i 2-krajcarówek; równie téż na miedziankach wyrażona być ma wartość nominalna nie wedle stosunku częściowego do monety stopnia wyższego, lecz wedle jedności lub wielości albo wedle częściowój kwoty nazw wartości istniejących dla najmniejszych monet jako feników, krajcarów i t. d.

Moneta zdawkowa srebrna w żadném z Państw kontraktujących nie może na przyszłość być bitą w lżejszój stopie jak po 34 1/2 tal. waluty talarowój, 51 3/4 ZłR. waluty austryackiej lub 60 3/8 ZłR. waluty południowo-niemieckiej.

Przy wybijaniu monety zdawkowój miedzianój nie będzie nigdy przewyższonym stosunek nominalnej wartości o 112 talarów w walucie talarowój, 168 ZłR. w walucie austryackiej i 196 ZłR. w walucie południowo-niemieckiej na 1 centnar celny miedzi.

Wszystkie Państwa kontraktujące obowiązują się oraz nie wprowadzac w obieg więcéj monety zdawkowój srebrnej i miedzianój, jak tego wymaga potrzeba własnego kraju do wypłat w pomniejszym obrocie i do wyrównania. Podobnie téż ograniczą na tę miarę monetę zdawkową, obecnie w obiegu się znajdującą, o ileby takowa potrzebę tę już przewyższała.

Niemand darf in den Landen der vertragenden Staaten genöthiget werden, eine Zahlung, welche den Werth der kleinsten groben Münze erreicht (Artikel 5), in Scheidemünze anzunehmen.

Artikel 15.

Jeder vertragende Staat macht sich verbindlich:

- a) seine eigene Silber- und Kupfer-Scheidemünze niemals gegen den ihr beigelegten Werth herunterzusetzen, auch eine Außercurssetzung derselben nur dann eintreten zu lassen, wenn eine Einlösungsfrist von mindestens vier Wochen festgesetzt und wenigstens drei Monate vor ihrem Ablaufe öffentlich bekannt gemacht worden ist;
- b) dieselbe, wenn in Folge längerer Circulation und Abnutzung das Gepräge undeutlich geworden ist, nach demjenigen Werthe, zu welchem sie nach der von ihm getroffenen Bestimmung in Umlauf gesetzt ist, allmählig zum Einschmelzen einzuziehen;
- c) auch nach dem nämlichen Werthe seine Scheidemünze aller Art in näher zu bezeichnenden Klassen auf Verlangen gegen grobe in seinen Landen cursfähige Münze umzuwechseln.

Die zum Umtausche bestimmte Summe darf jedoch bei der Silber-Scheidemünze nicht unter bez. 20 Thaler oder 40 Gulden, bei der Kupfer-Scheidemünze nicht unter bez. 5 Thaler oder 10 Gulden betragen.

Artikel 16.

Die Feststellung des Werthverhältnisses, nach welchem in dem Gebiete des 45 fl. Fußes zum Behufe des Ueberganges zu dem neuen Landesmünzfuß die Münzen des bisherigen Landesmünzfußes und die Scheidemünzen eingelöst oder im Umlaufe gelassen werden soll, bleibt im Sinne des Artikel 19 des Handels- und Zollvertrags vom 19. Februar 1853 der betreffenden Regierung vorbehalten.

Artikel 17.

Die in den Artikeln 13 und 15 übernommene Verbindlichkeit zur Annahme der groben Silbermünzen und der Scheidemünzen bei den Staatskassen nach ihrem vollen Werthe findet auf durchlöcherter oder sonst anders als durch den gewöhnlichen Umlauf am Gewicht verringerte, ingleichen auf verfälschte Münzstücke keine Anwendung.

Artikel 18.

Zur weiteren Erleichterung des gegenseitigen Verkehrs und zur Förderung des Handels mit dem Auslande werden die vertragenden Staaten auch Vereins-Handelsmünzen in Gold, unter der Benennung Krone und Halbe Krone ausprägen lassen, und zwar:

1. die Krone zu $\frac{1}{50}$ des Pfundes feinen Goldes;
2. die Halbe Krone zu $\frac{1}{100}$ des Pfundes feinen Goldes.

Anderere Goldmünzen werden die vertragenden Staaten nicht ausprägen lassen. Ausnahmsweise behält sich Oesterreich vor, Ducaten in bisheriger Weise bis zum Schlusse des Jahres 1865 auszapprägen.

Nikt w krajach Państw kontraktujących nie może być zniewalanym do przyjmowania wypłaty monetą zdawkową, wynoszącą wartość najmniejszej grubej monety (artykuł 5).

Artykuł 15.

Każde z Państw kontraktujących obowiązują się:

- a) nigdy nie zniżać swęj własnej monety zdawkowej srebrnej i miedzianej niżęj nadanej jęj wartości, ani tęż wywoływać jęj z obiegu inaczej, jak za uprzednięm ustanowienięm terminu wymiany przynajmnięj czterotygodniowego, publicznie ogłoszonym być mającego najmnięj trzy miesiące przed upływem jęgo;
- b) ściągac takową stopniowo do stopienia, gdy w skutek dłuższego obiegu i wytarcia odcisk jęj stał się niewyraźnym, a to wedle tęj wartości, w któręj wedle własnego postanowienia w obieg wprowadzoną była;
- c) wymieniać takżę podług tęj samęj wartości swojå monetę zdawkowå wszelkiego rodzaju w kasach, bliżęj oznaczonemi być mających, na grubå monetę, w krajach własnych obieg mającå.

Summa do zamiany przeznaczona nie może jednak przy monecie zdawkowej srebrnej wynosić niżęj względ. 20 talarów lub 40 Złotych Reńskich, przy monecie zdawkowej miedzianej niżęj względ. 5 talarów lub 10 Złotych Reńskich.

Artykuł 16.

Ustanowienie stósunku wartości, wedle któręgo w terytorjum stopy 45reńskowęj celem przejścia do nowęj stopy krajowęj monety dotychczasowęj stopy krajowęj i monety zdawkowe wymienione lub w obiegu zostawione być mają, zastrzeżonęm zostaje Rządowi dotyczącemu w myśl artykułu 19 traktatu handlowego i celnego z dnia 19. Lutego 1853 r.

Artykuł 17.

Wspomniony w artykułach 13 i 15 obowiązek przyjmowania grubych monet srebrnych i monet zdawkowych w kasach rządowych wedle pełnej ich wartości, nie ma zastósowania ani do monet przedziurawionych lub w inny sposób, jak przez obieg zwyczajny, w wadze uszczuplonych, ani tęż do monet sfalszowanych.

Artykuł 18.

Dla dalszego ułatwienia wzajemnego obrotu i dla poparcia handlu z zagranicå każå Państwa kontraktujące bić takżę monety handlowe związkowe w złocie, pod nazwå „korona“ i „pół korona“, a to:

- 1) korona zawierać będzie $\frac{1}{50}$ funta czystego złota;
- 2) pół korona zaś $\frac{1}{100}$ funta czystego złota.

Innych monet złotych nie każå bić Państwa kontraktujące. Wyjątkowo Austria zastrzeżonęm sobie ma bić dukaty w sposób dotychczasowy aż do końca roku 1865.

Der Silberwerth der Vereinsgoldmünzen im gemeinen Verkehr wird lediglich durch das Verhältniß des Angebotes zur Nachfrage bestimmt, es darf ihnen daher die Eigenschaft eines die landesgesetzliche Silberwährung vertretenden Zahlungsmittels nicht beigelegt und zu ihrer Annahme in dieser Eigenschaft Niemand gesetzlich verpflichtet werden.

Artikel 19.

Das Mischungsverhältniß der Vereinsgoldmünze wird auf 900 Tausendtheile Gold und 100 Tausendtheile Kupfer festgesetzt. Es werden demnach 45 Kronen und 90 Halbe Kronen ein Pfund wiegen. Die Abweichung im Mehr oder Weniger darf, unter Festhaltung des im Artikel 6 anerkannten Grundsatzes, im Feingehalt nicht mehr als 2 Tausendtheile, im Gewicht bei dem einzelnen Stücke der Krone sowohl als auch der Halben Krone, nicht mehr als $2\frac{1}{2}$ Tausendtheile seines Gewichtes betragen. Bei der Bestimmung des Feingehaltes der Goldmünzen soll überall das vereinbarte Probirverfahren angewendet werden.

Der Durchmesser der Vereinsgoldmünze wird für die Krone auf 24 Millimeter, die Halbe Krone auf 20 Millimeter für festgesetzt; beide werden im Ringe und mit einem glatten, mit vertiefter Schrift oder Verzierung versehenen Rande geprägt werden.

In den Avers ist das Bildniß des Landesherrn und bei der freien Stadt Frankfurt das Wappen der Stadt aufzunehmen.

Der Revers muß die Angabe des Theilverhältnisses zum Pfunde feinen Goldes und die ausdrückliche Bezeichnung als Vereinsmünze, sowie den Namen der Münze in einem oben offenen Kranze von Eichenlaub (corona) und die Jahrzahl enthalten. Durch letztere ist stets das Jahr der wirklichen Ausmünzung zu bezeichnen.

Bereinsgoldmünzen, welche das Normalgewicht von $\frac{1}{45}$ bez. $\frac{1}{90}$ des Pfundes mit der gestatteten Gewichtsabweichung von $2\frac{1}{2}$ Tausendtheilen haben (Passirgewicht), und nicht durch gewaltsame oder gesetzwidrige Beschädigung am Gewichte verringert sind, sollen bei allen Zahlungen als vollwichtig gelten.

Artikel 20.

Die Bestimmungen der Artikel 6 und 12 finden ebenmäßig auf die Vereinsgoldmünze Anwendung. Im Uebrigen werden die vertragenden Staaten keine Verpflichtung übernehmen, diejenigen Vereinsgoldmünzen, welche in Folge der Circulation, Abnutzung u. s. w. eine Verminderung des ihnen ursprünglich zukommenden Metallwerthes erlitten haben, auf öffentliche Kosten einzuziehen oder nach ihrem ursprünglichen Metallwerthe bei ihren Kassen anzunehmen.

Die Anordnungen, welche ein Staat hinsichtlich des Umlaufes dieser Goldmünze innerhalb seines Gebietes, insbesondere hinsichtlich der Annahme bei den Staatskassen, des Werthabzuges, welcher bei Zahlungen an die Staatskassen mit Rücksicht auf das

Wartość monet złotych związkowych w stosunku do srebra oznaczoną będzie w obrocie pospolitym jedynie przez stosunek, jaki zachodzi międzyofferta i poszukiwaniem, nie może im przeto nadana być własność środka, w wypłatach zastępującego prawną walutę srebrną krajową; i nikt téż nie może prawnie być zniewolonym do przyjmowania ich w własności pomienionój.

Artykuł 19.

Stosunek aliażu monety złotój związkowój ustanowionym jest na 900 tysięcznych złota, a 100 tysięcznych miedzi. Przeto 45 koron lub 90 półkoron ważyć będzie jeden funt. Odstąpienie o mniej lub więcej, przestrzegając zasady w artykule 6 uznanej, nie może przenosić w próbie 2 tysięcznych, w wadze zaś przy sztukach pojedynczych, tak korony jak pół korony, 2½ tysięcznych wagi tychże. Przy ocenieniu stopnia czystości monet złotych zastosowaniem być winno wszędzie postępowanie próbiercze ustanowione.

Średnica monety złotój związkowój stanowi się dla korony na 24 millimetrów, dla pół korony na 20 millimetrów; tak jedna jak druga bite będą w obwódce i z gładką obrączką, opatrzoną pismem wklęsłym lub ozdóbką taką.

W awersie zamieszczoném będzie popiersie Panującego, a co się tyczy wolnego miasta Frankfurtu herb miasta.

Rewers zawierać będzie wyszczególnienie stosunku częściowego do funta czystego złota, i wyraźne oznaczenie monety związkowój, tudzież nazwę monety w otwartym u góry wieńcu z liścia dębowego (*corona*) wraz z liczbą roku. Przez takową zawsze oznaczony być ma rok rzeczywistego wybijania.

Monety złote związkowe, trzymające wagę normalną o $\frac{1}{45}$ względ. $\frac{1}{90}$ funta z dozwoloném odstąpieniem wagi o 2½ tysięcznych (waga przepustna), i nieuszczerplone w wadze przez gwałtowne lub przestępne uszkodzenie, poczytane będą w wszelkich wypłatach za ważne.

Artykuł 20.

Postanowienia artykułów 6 i 12 mają równie zastosowanie i do monety złotój związkowój. Zresztą nie biorą Państwa kontraktujące żadnego na się obowiązku ściągania publicznym kosztem lub przyjmowania do kas swoich tych monet złotych związkowych wedle pierwotnej ich wartości, któreby w skutek cyrkulacji, wytarcia i t. d. zmniejszone zostały w wartości swój pierwotnej.

Zarządzenia, jakie jedno z Państw zaprowadzi względem obiegu takiej monety złotój w obrębie terytorium własnego, mianowicie względem przyjmowania w kasach rządowych, potrącenia w wartości, miejsce znajdującego w wypłatach do kas rządowych ze względu na mniejszą wagę i na koszt przebicia, tudzież

Mindergewicht und auf die Umprägungskosten einzutreten hat, der Einziehung, Umprägung u. s. w. trifft, ebenso wie die in Bezug auf diese Goldmünzen ergehenden münzpolizeilichen Bestimmungen finden daselbst ohne Weiteres auch auf die gleichnamigen Goldmünzen der mitvertragenden Staaten Anwendung.

Vereinsgoldmünzen, welche das Passirgewicht (Artikel 19) nicht erreichen und an Zahlungsstatt von den Staatskassen und von den unter Autorität des Staates bestehenden öffentlichen Anstalten, namentlich den Geld- und Creditanstalten, Banken u. s. w. angenommen worden sind, dürfen von den Staatskassen und den letztgedachten Anstalten nicht wieder ausgegeben werden; bei Annahme solcher Goldstücke kann ein dem Mindergewichte entsprechender Werthabzug stattfinden, welcher bei Zahlungen an die Staatskassen für jedes an dem Normalgewichte von $\frac{1}{45}$ bez. $\frac{1}{90}$ Pfund fehlende $\frac{1}{10}$ Tausendtheil des Pfundes (50 Milligrammen), unter Zuschlag eines Betrages von $\frac{1}{2}$ Procent des Kassencurses für die Kosten der Umprägung zu bestimmen ist.

Artikel 21.

Die vertragenden Staaten werden darüber wachen, daß die im Landesmünzfuße festzuhaltende Grundlage der reinen Silberwährung in keiner Weise erschüttert oder beeinträchtigt werde. In dieser Beziehung bleibt es

- a) zwar jedem Staate unbenommen, die Vereinsgoldmünzen (Artikel 18) bei seinen Cassen nach einem im Voraus bestimmten Course an Zahlungsstatt für Silber zuzulassen und diese Zulassung entweder auf alle Leistungen und Cassen oder nur auf einzelne derselben zu erstrecken; eine solche Vorausbestimmung hat jedoch stets nur auf die Dauer von höchstens sechs Monaten sich zu beschränken und ist bei Ablauf des letzten Monats für die nächste Kassencurs-Periode jedesmal von Neuem vorzunehmen. Der Kassencurs darf nicht über denjenigen Werth bestimmt werden, der sich aus dem Durchschnitte der amtlichen Börsencurse jener Münzsorte in den vorhergegangenen sechs Monaten ergibt. Auch wird jede Regierung sich das Recht vorbehalten, diesen Kurs innerhalb der betreffenden Periode jederzeit abzuändern und nach Befinden zurückzuziehen.
- b) Die Bestimmung eines Kassencurses darf fernerhin nur für die Vereinsgoldmünzen und nicht für andere Gattungen gemünzten Goldes erfolgen.
- c) Den Bekanntmachungen, durch welche der Kassencurs bestimmt wird, ist die möglichste Verbreitung zu geben. Dieselben müssen, auch wenn eine Aenderung des Kassencurses für die betreffende nächste Periode nicht beabsichtigt wird, stets vor Eintritt der letzteren erlassen werden, und haben zu enthalten:
 - aa) die Angabe des durchschnittlichen Handelsurses auf den maßgebenden Börsenplätzen während der unmittelbar vorangegangenen sechs Monate;
 - bb) den hiernach bestimmten Kassencurs;
 - cc) die Zeitdauer der Geltung desselben;

względem ściągania, przebijania i t. d. równie jak postanowienia monetno-policyjne, względem takowych monet złotych wydane, znajdują tamże zastosowanie wprost także i do równomiennych monet złotych Państw spółkontraktujących.

Monety złote związkowe, nie dochodzące wagi przepustnej (artykuł 19) a przyjęte w miejsce wypłaty przez kasy rządowe i zakłady publiczne pod wodzą Państwa zostające, mianowicie zakłady pieniężne i kredytowe, banki i t. d. nie mogą już przez rzeczony kasy i zakłady dalej być wydawane; w razie przyjęcia takowych monet złotych nastąpić może potrącenie w wartości, mniejszej wadze odpowiadające, które przy wpłatach do kas rządowych oznaczoném być winno na każdą w wadze normalnej o $\frac{1}{45}$ względ. $\frac{1}{90}$ funta brakującą $\frac{1}{10}$ tysięczną funta (50 milligram), z dodatkiem kwoty $\frac{1}{2}$ odsetka kursu kasowego za koszt przebicia.

Artykuł 21.

Państwa kontraktujące czuwać będą nad tém, ażeby utrzymaną być mająca w stopie monety krajowej podstawa czystej waluty srebrnej w żaden sposób nie była zachwiana lub nadwreżona.

W tym względzie wolno będzie wprowadzić każdemu Państwu

- a) przypuszczać monety złote związkowe (Artykuł 18) do kas swoich wedle kursu z góry oznaczonego w miejsce wypłaty srebrem, i to przypuszczenie rozciągnąć albo na wszystkie prestacje i kasy albo tylko na niektóre z nich; takowe atoliż oznaczenie z góry ograniczać się będzie zawsze tylko na ciąg najdalej sześciu miesięcy, i każdego razu na nowo przedsiębraném być ma z upływem ostatniego miesiąca na następny okres kursu kasowego. Kurs ten kasowy nie może być oznaczonym wyżej nad wartość, jaka wynika z przecięcia urzędowych kursów giełdowych rzeczonyj monety w upłynionych sześciu miesiącach. Zastrzega sobie téż każdy Rząd prawo, każdego czasu zmienić kurs wspomniany w ciągu okresu dotyczącego i odwołać go wedle zdania swego.
- b) Oznaczenie kursu kasowego miejsce dalej mieć może tylko co do monet złotych związkowych, nie zaś i co do innych gatunków złota monetowego.
- c) Obwieszczenia, przez które kurs kasowy oznaczonym jest, jak najbardziej mają być rozszerzone. Takowe muszą, nawet gdyby nie zamierzano zmiany kursu kasowego na dotyczący następny okres, wydane być zawsze przed wstępem tegoż, i zawierać mają:
 - aa) wyszczególnienie przecięciowego kursu handlowego po giełdach przewodzących w ciągu sześciu miesięcy bezpośrednio upłynionych;
 - bb) kurs kasowy wedle tego oznaczony;
 - cc) ciąg trwania jego;

- dd) den Vorbehalt, diesen Kassencurs nöthigenfalls auch vor Ablauf der bestimmten Zeit (cc) zu ändern, bez. herabzusetzen;
- ee) die Erklärung, daß dieser Kassencurs nur für die an die Staatskassen zu leistenden Zahlungen gilt.
- d) In den Ländern der vertragenden Regierungen soll es den Staatskassen, sowie den unter Autorität des Staates bestehenden öffentlichen Anstalten, namentlich den Geld- und Creditanstalten, Banken u. s. w. fernerhin nicht gestattet sein, wegen der von ihnen zu leistenden vertragsmäßigen Zahlungen einen alternativen Vorbehalt der Wahl des Zahlungsmittels in Silber oder Gold in der Art sich zu bedingen, daß dabei für letzteres ein im Voraus bestimmtes Werthverhältniß in Silbergeld ausgedrückt wird.

Artikel 22.

Keiner der vertragenden Staaten ist berechtigt, Papiergeld mit Zwangscurs auszugeben oder ausgeben zu lassen, falls nicht Einrichtung getroffen ist, daß solches jederzeit gegen vollwerthige Silbermünzen auf Verlangen der Inhaber umgewechselt werden könne. Die in dieser Beziehung zur Zeit etwa bestehenden Ausnahmen sind längstens bis zum 1. Januar 1859 zur Abstellung zu bringen.

Papiergeld oder sonstige zum Umlaufe als Geld bestimmte Werthzeichen, deren Ausgabe entweder vom Staate selbst oder von anderen unter Autorität desselben bestehenden Anstalten erfolgt, dürfen künftig nur in Silber und in der gesetzlich bestehenden Landeswährung ausgestellt werden.

Artikel 23.

Diejenigen vertragenden Staaten, welche durch die allgemeine Münzconvention vom 30. Juli 1838 verbunden sind, anerkennen unter sich, daß von der Zeit an, wo die Wirksamkeit des gegenwärtigen Vertrags beginnt, die Bestimmungen desselben zugleich an die Stelle der in der gedachten Münzconvention vereinbarten Bestimmungen zu treten haben, und daß letztere durch die für erstern festgesetzte Dauer (Artikel 27) zugleich mit als verlängert zu betrachten ist.

Ingleichen sollen die theils zwischen den Staaten des bisherigen 14 Thlr.-Fusses, theils zwischen denen des bisherigen 24½ fl.-Fusses, über das Münzwesen getroffenen besonderen Vereinbarungen, namentlich die Münzconvention und die besondere Uebereinkunft wegen der Scheidemünze ddo. München den 25. August 1837, die besondere protokollarische Uebereinkunft ddo. Dresden am 30. Juli 1838, und die Convention ddo. München den 27. März 1845, soweit nicht einzelne Bestimmungen darin durch die Vereinbarung des gegenwärtigen Vertrags als abgeändert zu betrachten sind, oder von den betreffenden Staaten unter sich abgeändert werden, noch ferner als in Kraft bestehend angesehen werden.

- dd) zastrzeżenie zmienienia względnie zniżenia kursu kasowego w miarę potrzeby nawet przed upływem czasu oznaczonego (cc);
- ee) oświadczenie, iż kurs ten kasowy ważnym jest tylko dla wypłat, do kas rządowych uiszczać się mających.
- d) W krajach Rządów kontraktujących nie będzie wolno dalej kasom rządowym, tudzież zakładom publicznym pod wodzą Państwa zostającym, mianowicie zakładom pieniężnym i kredytowym, bankom i t. d. względem wypłat kontraktowych, jakie uiszczać winny, zastrzegać sobie do wyboru środków wypłaty albo w srebrze *albo* w złocie w ten sposób, iżby przez to dla złota wyrażonym był stósunek wartości srebrem z góry oznaczony.

Artykuł 22.

Żadne z Państw kontraktujących nie będzie mieć prawa, wydawać lub wydawać kazać pieniędzy papierowych z kursem przymusowym, gdyby zarazem nie urządzono, iż takowe każdego czasu wymienione być mogą na monety srebrne pełnoważne na wszelkie żądanie właścicieli. Wyjątki jakieby w tym względzie obecnie jeszcze istniały, usunięte być winny najdalej do 1. Stycznia 1859 r.

Pieniądże papierowe lub inne do obiegu jako pieniądze przeznaczone znaki wartości, których wydawanie miejsce ma albo przez Państwo samo albo przez inne, pod sterem onegoż zostające zakłady, na przyszłość już tylko w srebrze i w walucie krajowej, prawnie istniejącej, wystawiane być mogą.

Artykuł 23.

Państwa kontraktujące, już powszechną konwencyją menniczą z dnia 30. Lipca 1838 połączone, stanowią między sobą, iż od chwili, w której traktat niniejszy w moc wchodzi, postanowienia tegoż zarazem w miejsce postanowień, w rzeczonych konwencyi ułożonych, w życie wejść mają, i że konwencya za przedłużoną oraz ma być uważana na ciąg trwania jaki dla traktatu ustanowiono (Artykuł 27).

Równie też jako i nadal jeszcze w mocy pozostające uważane być winny osobne układy, zawarte w przedmiocie mennictwa częścią między Państwami dotychczasowej stopy 14-talarowej, częścią między onemi dotychczasowej stopy 24 $\frac{1}{2}$ -reńskiej, mianowicie konwencya mennicza i osobny układ względem monety zdawkowej ddo. Monachium dnia 25. Sierpnia 1837 r., osobny protokolarny układ ddo. Drezno z dnia 30. Lipca 1838 r., tudzież konwencya ddo. Monachium z dnia 27. Marca 1845 r., o ile szczególne niektóre ich postanowienia nie mają za zmienione być uważane przez zawarcie niniejszego traktatu.

A r t i k e l 24.

Die vertragenden Staaten werden alle Gesetze und Verordnungen, welche zur Regelung des Münzwesens im Sinne des gegenwärtigen Vertrags ergehen werden, ingleichen die zu deren Ausführung unter einzelnen von ihnen etwa zu Stande kommenden Vereinbarungen sich einander mittheilen.

Nicht minder verpflichten sich dieselben, nach Ablauf jedes Jahres einen amtlichen Nachweis über die im Laufe des letztern stattgefundenen Ausmünzungen aller Art, mit Bezeichnung der verschiedenen Münzsorten, einander mitzutheilen sowie zu veröffentlichen, und in beiden Fällen die Gesamtwertbsumme aller seit Annahme des bestehenden Landesmünzfußes ausgeprägten Münzen jeder Sorte mit angeben zu lassen.

A r t i k e l 25.

Das mit dem Handels- und Zollvertrage vom 19. Februar 1853 zugleich abgeschlossene, diesem als Beilage IV angeordnete Münzcartel bleibt dergestalt ferner aufrecht erhalten, daß es an Stelle des Münzcartels der zum deutschen Zoll- und Handelsver-eine verbundenen Staaten ddo. Karlsruhe den 21. October 1845 auch zwischen den Letzteren unter sich Geltung haben soll, und es wird demselben gleiche Dauer wie dem gegenwärtigen Vertrage beigelegt.

A r t i k e l 26.

Für den Fall, daß andere deutsche Staaten oder solche außerdeutsche Staaten, welche einem der beiden Zollsysteme sich anschließen, dem gegenwärtigen Münzvertrage beizutreten wünschen, erklären die vertragenden Regierungen sich bereit, diesem Wunsche durch deßhalb einzuleitende Verhandlungen Folge zu geben.

A r t i k e l 27.

Die Dauer des Vertrages wird zunächst bis zum Schlusse des Jahres 1878 festgesetzt; es soll auch alsdann derselbe, in soferne der Rücktritt von der einen oder der andern Seite nicht erklärt oder eine anderweite Vereinbarung darüber nicht getroffen worden ist, stillschweigend von fünf zu fünf Jahren als verlängert angesehen werden.

Es ist aber ein solcher Rücktritt nur dann zulässig, wenn die betreffende Regierung ihren Entschluß mindestens zwei Jahre vor Ablauf der ausdrücklich festgesetzten oder stillschweigend verlängerten Vertragsdauer den mitvertragenden Regierungen bekannt gemacht hat, worauf sodann unter sämtlichen Vereinsstaaten unverweilt weitere Verhandlung einzutreten hat, um die Veranlassung der erfolgten Rücktrittserklärung, und somit diese Erklärung selbst im Wege gemeinsamer Verständigung zur Erledigung bringen zu können.

Artykuł 24.

Państwa kontraktujące zakomunikują sobie wszelkie ustawy i rozporządzenia, wydane w myśl niniejszego traktatu dla regulacji mennictwa, niemniej układy, jakieby między niektórymi z nich zawarte być miały celem przeprowadzenia o-nychże.

Podobnie obowiązują się takowe, po upływie każdego roku zakomunikować sobie i ogłosić urzędowy wykaz bicia wszelkiego rodzaju, zaszłego w ciągu onegoż przy oznaczeniu różnych monety gatunków, i w obu przypadkach wyszczególnić oraz kazać sumę ogólnej wartości wszystkich monet, bitych od chwili przyjęcia istniejącej stopy krajowej.

Artykuł 25.

Zawarty wraz z traktatem handlowym i celnym z dnia 19. Lutego 1853 r. i doń jako dodatek IV załączony kartel menniczy zostaje w ten sposób nadal w swój mocy utrzymany, iż takowy w miejsce kartelu menniczego Państw Związkiem niemieckim celnym i handlowym połączonych ddo. Karlsruhe z dnia 21. Października 1845 r. między temiż działać będzie, inadaje mu się ten sam ciąg trwania co traktatowi niniejszemu.

Artykuł 26.

Na przypadek, gdyby inne Państwa niemieckie lub takowe Państwa poza-niemieckie, które do jednego z obu systemów celnych należą, przystąpić chciały do niniejszego traktatu menniczego, oświadczają Rządy kontraktujące gotowość swoją, odpowiedzieć życzeniu takowemu przez otworenie rozpraw w tym przed-mocie.

Artykuł 27.

Ciąg trwania traktatu ustanawia się uprzednio aż do końca roku 1878; ta-kowy i nadal przez domniemanie uważanym być ma za przedłużony, o ile wy-powiedzenia onegoż nie oświadczyła jedna lub druga strona, lub o ile nie został inny układ w tój mierze zawarty.

Wypowiedzenie takowe zaś wtenczas tylko jest przypuszczalném, jeżeli Rząd dotyczący postanowienie swoje najmniej dwa lata przed upływem ustanowionego wyraźnie lub domniemalnie przedłużonego ciągu trwania traktatu oznajmił Rzą-dom spółkontraktującym, poczem bezzwłocznie nastąpić ma dalsza rozprawa mię-dzy wszystkimi Państwami związkowemi, ażeby powód oświadczonego cofnienia a przeto i samo takowe oświadczenie załatwić na drodze spólnego porozumienia się.

Artikel 28.

Der gegenwärtige Vertrag soll baldmöglichst ratificirt werden und am 1. Mai 1857 in Kraft treten.

So geschehen Wien, am 24. Januar 1857.

(L. S.) Johann Anton Brentano.

(L. S.) Carl Theodor Seydel.

(L. S.) Franz Xaver von Saindl.

(L. S.) Adolph Freiherr v. Weissenbach.

(L. S.) Wilhelm Brüel.

(L. S.) Adolph Müller.

(L. S.) Dr. Volkrath Vogelmann.

(L. S.) Johann Rudolph Sigmund Fulda.

(L. S.) Hector Höpfler.

(L. S.) Gottfried Theodor Stichling.

(L. S.) Dr. Cajetan Edler v. Mayer.

(L. S.) Franz Alfred Jacob Bernus.

Artykuł 28.

Niniejszy traktat ratyfikowanym być ma jak najrychlej i nabiera mocy z dniem 1. Maja 1857 r.

Dan w Wiedniu dnia 24. Stycznia 1857 r.

(L S.) Jan Antoni Brentano.

(L S.) Franciszek Ksawery de Haindl.

(L S.) Wilhelm Brühl.

(L S.) Dr. Vollrath Vogelmann.

(L S.) Hektor Rössler.

(L S.) Dr. Kajetan de Mayer.

(L S.) Karol Teodor Seydel.

(L S.) Adolf Baron Weissenbach.

(L S.) Adolf Müller.

(L S.) Jan Rudolf Zygmunt Fulda.

(L S.) Gofred Teodor Stichling.

(L S.) Franciszek Alfred Jakób Bernus.

